

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 Економіка
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіко-математичне моделювання»

на тему: «Моделювання ринку землі в Україні»

Виконавець:

Студентка обліково-економічного факультету

Кузьменко Олена Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.ф.-м.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Якуб Євген Соломонович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Земля завжди була, є і залишатиметься особливим об'єктом суспільних відносин, що характеризується просторовими обмеженнями незамінності, постійності місця розташування тощо. Значення землі як провідного ресурсу для людського розвитку в сільській місцевості, де вона діє не тільки як просторова основа, але і як основний засіб виробництва, важко переоцінити.

Стан земельних ресурсів, тобто сукупний природний ресурс земної поверхні, який є просторовою основою розселення та господарської діяльності, а також основним засобом виробництва в сільському господарстві та лісовому господарстві, завжди буде одним з провідних чинників, які впливають на розвиток продуктивних сил держави. На сучасному етапі можна стверджувати, що земельні відносини, сформовані в Україні, не настільки сприятливі для ефективного використання земельних ресурсів.

В умовах формування ринку землі в Україні значний інтерес у дослідженні представляє проблема трансформації суспільних відносин, що полягає у володінні, використанні та розпорядженні земельними ресурсами на основі методів ринкового господарювання.

Аграрна сфера економіки України потребує трансформації усталених базисних норм і правил регулювання раціонального використання природного потенціалу для подолання застійних кризових явищ в агропромисловому комплексі.

Негативні тенденції, що спостерігаються у процесі використання земель, вимагають нових організаційно-правових підходів до регулювання і створення економічних стимулів для землекористування.

Земля є одним з провідних ресурсів людського розвитку, що характеризується просторовими обмеженнями, незамінністю, постійним розташуванням тощо. Ці характеристики земель перетворюють їх в особливий предмет товарно-грошових відносин, оскільки в процесі їх

перерозподілу між суб'єктами господарювання, завжди існує ризик монополізації ринку та обмеження економічної конкуренції, що матиме наслідки втрати ефективності виробництва та зростання суспільних витрат на виплату монопольної земельної ренти.

Тому постає питання моделювання ринку землі України, для можливості переглянути можливі сценарії розвитку поведінки ринку землі, щоб забезпечити прийняття правильних рішень при впровадженні ринку землі, та мінімізувати існуючі перешкоди в роботі ринку землі.

Мета дослідження побудування моделі ринку землі України та проведення аналізу сценаріїв розвитку ринку.

Завдання дослідження:

- Описати сучасний стан агропромислового комплексу України та можливості впровадження ринку землі;
- дослідити модель впровадження ринку землі в Україні;
- проаналізувати проблеми впровадження ринку землі в Україні;
- запропонувати методи регулювання ринку землі;
- обґрунтувати поведінку моделі ринку землі.

Об'єкт дослідження агропромисловий комплекс України.

Предмет дослідження земельні ресурси України

Методи дослідження моделювання ринку землі в Україні за допомогою програмного забезпечення, AnyLogic

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (26 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 73 сторінки. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить, 18 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Агропромисловий комплекс України*» розглянуто сутність агропромислового комплексу, проблеми агрохолдингів, фактори, що ускладнюють впровадження ринку землі.

У другому розділі «*Модель ринку землі України*» проаналізовано передумови виникнення моделювання ринку землі, існуюча модель ринку землі, побудована власна модель ринку землі.

У третьому розділі «*Результати реалізації побудованої моделі*» розглянуто поведінку моделі за різних параметрів, запропоновано ввести державне регулювання ринку землі, обмеження щодо продажу земель, що були орендовані, впровадити антикорупційний регулятор.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Агрохолдинги в Україні – це виключно бізнес-проекти, основною метою яких є одержання прибутку та примноження капіталу їхніх засновників.
2. Виходячи з отриманих результатів моделювання можна зробити висновок, що на обсяги володінь інвесторів в першу чергу впливає рівень корупції в країні, таким чином чим вищий рівень корупції, тим більше земельних ділянок перейде у власність інвесторів.
3. На обсяги володінь також впливає параметр, що регулює обсяги продажу земель, таким чином збільшення обсягів продажу земель приводить до збільшення володінь фермерів.

АНОТАЦІЯ

Кузьменко О.В., «Моделювання ринку землі в Україні»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі
спеціальності
«051 Економіка» за магістерською програмою
«Економіко-математичне моделювання»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів, висновку, списку використаних джерел. Об'єкт дослідження – агропромисловий комплекс України.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти щодо моделювання ринку землі України. Проаналізовано сучасний стан агропромислового комплексу України та проблеми впровадження прозорого ринку землі, побудовано модель ринку землі в Україні. Запропоновано ввести державне регулювання для обмеження обсягів продажу земель, комітет з оцінки вартості земель.

Ключові слова: моделювання, формування ринку землі, агропромисловий комплекс, агрохолдинг.

ANNOTATION

Kuzmenko O.V., «Modeling of land market in Ukraine»,
thesis for Master degree in specialty «051 Economy»
under the program «Economic and mathematical modeling»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters, conclusions, list of sources. Object of study agroindustrial complex of Ukraine.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of modeling the Ukrainian land market. The present state of the agroindustrial complex of Ukraine and the problems of the introduction of a transparent land market, the model of the land market in Ukraine have been analyzed. It is proposed to introduce state regulation for limiting sales of land, a committee for assessing the value of land.

Keywords: modeling, formation of the land market, agroindustrial complex, agroholding.